

מנה בנתן

שינוי הדף היומי בדון קצרו

לע"נ הגה"צ רבי אברהם מרדכי בן
רבי יוסף הכהן והגה"צ רבי אהרן בן
רבי אברהם מרדכי הכהן זצוק"ל
הערות והנצחות טל' 0548449853 או מייל
MABADAF12@GMAIL.COM

גליון 23 פרשת בהעלותך תש"פ

שבת צג-צט

שיעור לכל אחד, ורב אשי הוכיח משנים שהוציאו קנה של אורגים שחייבים ואין צריך שיעור הוצאה לכל אחד, ורב אחא בר רבא דוחה שיש שיעור לכל אחד כדי לבשל ביצה קלה, אך קשה לזה מספיק אפילו קנה ויש ראייה ממה שמדובר על אורג, אך יתכן שיש בו כדי לארוג מפה לזה וגם לזה.

אחד שנה לפני ר"ג שנים שהוציאו קנה גרדי פטורים ולר"ש חייבים אמר לו ר"ג שיש לגרוס להיפך שחייבים ור"ש פוטר. משנה המוציא אוכל פחות מכשיעור בכלי פטור גם על הכלי, שהכלי טפל לאוכל, וכן המוציא חי במטה פטור גם על המטה שהיא טפלה לו, אך המוציא את המת במיטה חייב על המת ואפילו רק כזית מן המת ומנבילה וכעדשה מן השרץ, ולר"ש פטור כי הוא לא צריך את ההוצאה. גמרא שנו בברייתא שהמוציא אוכל בכלי ויש בו שיעור חייב על האוכל ופטור על הכלי, ואם הוא צריך את הכלי חייב על הכלי, ולכאורה יש להוכיח מזה שהאוכל ב' זיתי חלב בהעלם אחד חייב שתיים ורב ששת דוחה שיתכן שמדובר ששגג באוכל ובכלי הוא מזיד, דף צד ורב אשי מקשה שכתוב אף על הכלי, ורב אשי מעמיד שהוא שגג בשניהם ונודע לו על האוכל לבדו ועל הכלי לבדו, וזה תלוי במחלוקת ר' יוחנן ור"ל אם ידיעה מחלקת לחטאות.

יש להוכיח מדברי המשנה שהנושא חי פטור כר' נתן, ששינוי שלת"ק המוציא בהמה חיה ועוף לרה"ר חייב אף חיים, ור' נתן פוטר בחיים שחי נושא את עצמו, ורבא דוחה שגם לרבנן באדם חי פטור, והם נחלקו רק בבעלי חיים ששומטים עצמם, ורב אדא רצה להוכיח מהמשנה שלר"י בן בתירא מותר למכור סוס לגוי ולא חוששים ממלאכה שהוא עושה בשבת לישא בני אדם ור' יוחנן אמר שהוא סובר כדברי ר' נתן שחי נושא את עצמו, ולרבא גם לרבנן סוברים שאדם נושא עצמו, ויש לומר שר"י בן בתירא דיבר אפילו על סוס שמיוחד לעופות, כמו סוס של ציידים, ר' יוחנן אמר שר' נתן מודה בכפות שאינו נושא את עצמו ורב אדא רצה להוכיח מהפרסיים שהם ככפותים שאינם דורכים על הארץ מתפנוקם, ויש לומר שהם לא נקראים כפותים שזה סתם גסות רוח, שהיה פרש אחד פרסי שהמלך כעס עליו והוא רץ ברגליו ג' פרסאות.

רבה בר בר חנה אמר בשם ר' יוחנן ורב יוסף אמר בשם ר"ל שר"ש פוטר גם מוציא מת לקברו, עמוד ב אך הוא יודה במוציא מעדר לחפור בו וכן בס"ת לקרוא בו, אך קשה שאם זה לא נקרא צריך לגופה מה כן נקרא צריך לגופה ויש לומר שהיינו אומרים שר"ש חייב רק בצריכה לגופו ולגופה כגון מעדר לעשות בו טס או ס"ת להגיה ולקרוא בו קמ"ל שחייב גם בצריך רק לגופה.

ר"ג בר יצחק התיר בדרוקת להוציא נפטר לכרמלית ואמרו לו שר"ש פטר רק מחטאת אך יש איסור דרבנן, ואמר ר"ג שגם ר' יהודה יתיר לכרמלית שגדול כבוד הבריות שהוא דוחה לאו של לא תסור.

המשנה אומרת שתולש סימני טומאה והכזה המחיה עובר בלאו ואם תלש שיעור משנים לכו"ע חייב ונחלקו בתלש אחת משלש שלר"ג חייב שמעשיו הועילו שאם תלקח השערה

דף צג שנים שלקחו עיגול דבילה או קורה והוציאו לרה"ר, לר' יהודה אם לא יכול אחד להוציאו והוציאו שנים חייבים ואם אחד יכול להוציאו שניהם פטורים, ולר"ש הם פטורים גם כשאחד לא יכול להוציאו שכתוב בעשותה שרק אחד חייב ולא שנים, ונחלקו בפסוק ואם נפש אחת תחטא בעשותה, ויש בפסוק ג' מיעוטים: נפש תחטא אחת תחטא בעשותה תחטא, אחד ממעט זה עוקר וזה מניח, אחד ממעט כשאחד יכול, ואחד ממעט אפילו כשאחד אינו יכול, ולר' יהודה האחרון ממעט יחיד שעשה בהוראת ב"ד שפטור מחטאת, ור"ש סובר שחייב חטאת, ור"מ סובר שלא כתוב ג' פעמים תחטא ויש רק ב' מיעוטים אחד ממעט זה עוקר וזה מניח ואחד ממעט יחיד שעשה בהוראת ב"ד.

כשאחד יכול ואחד לא יכול חייב חטאת לכו"ע, ורב חסדא אומר שזה שיכול חייב שאותו אחד שאינו יכול לבדו לא עשה כלום, ורב המנונא אומר שמי שאינו יכול חייב שהוא מסייע, ורב חסדא סובר שמסייע אין בו ממש, ורב זביד אמר שרבא הביא ראייה מהמשנה בזב שיושב על מיטה וארבע טליתות תחת רגליה הן טמאות מדרס כיון שהמיטה לא יכולה לעמוד על ג' רגלים ור"ש מטהר, ואם יש ד' טליתות תחת רגלי בהמה שזב רוכב עליה, הן טהורות שבהמה יכולה לעמוד על ג' רגלים ואף שכל רגל מסייעת לחברתה אלא שמסייע אין בו ממש, ורב יהודה מדסקרתא דוחה שאין להביא ראייה מבהמה שעוקרת רגלה לגמרי בהילוכה וניתן לומר שכיון שהיא עוקרת רגל אחר רגל זה יהיה כזב שמוטל על ה' ספסלים או פונדאות לאורכם והוא מתהפך עליהם הם טמאים ואם הוא שוכב לרחבם הם טהורים ואם ישן וספק אם התהפך הם טמאים, וא"כ בבהמה טהור שמסייע אין בו ממש, ורב פפי אומר שרבא הוכיח עמוד ב מזב שרוכב על סוס שהוא מטמא מה שתחת ידיו שמשענת הסוס היא על ידיו וחמור מטמא מה שתחת רגליו שמשענתו היא על רגליו ואף שכל הרגליים מסייעות הן אינן מטמאות שמסייע אין בו ממש, ורב אשי הוכיח מברייתא ששינוי לענין כהן שצריך לעמוד בעבודה על הרצפה ואם רגלו אחת על כלי או על אבן והאחרת על הרצפה בודקים שאם ינטל הכלי או האבן ויכול לעמוד על רגלו האחת עבודתו כשרה, ואם לא עבודתו פסולה ואף שרגלו השניה מסייעת אלא שמסייע אין בו ממש, ורבינא הוכיח מכהן שקיבל דם קרבן בימין ושמאל מסייעתו כשר א"כ רואים שהמסייע אין בו ממש.

ר"מ מחייב שנים שעשו אם כל אחד יכול לבדו, ונחלקו רב המנונא ורב חסדא אם צריך שיעור לכל אחד או שמספיק שיעור אחד לכולם, ורב פפא אמר שרבא הוכיח מהמשנה שזב שיושב על מטה שעומדת על ד' טליתות טמא אף שאין שיעור זיבה לכל רגל מהמטה, ומספיק שיעור אחד לכולם, ור"ג בר יצחק הביא ראייה ממה ששינוי שצבי שנכנס לבית ונעל אחד בפניו שחייב ואם נעלו שנים פטורים ואם אין אחד יכול לנעול ונעלו שניהם חייבים ומספיק שיעור אחד לכולם, ורבינא הוכיח מהמשנה ששותפין שגנבו וטבחו חייבים ולא צריך

הנוספת פסקה הטומאה ורב ששת פוטר שאחר שתלש עדיין נשאר טומאה, ורב ששת הוכיח ממשנתו שהמוציא כזית מהמת והנבילה חייב משמע שאם הוציא רק חצי זית פטור וישנה ברייתא שחייב גם בחצי זית וזה מדובר כשהוציא חצי זית מכזית שכרגע אין כזית טומאה בבית, והמשנה דיברה שהוציא חצי מכזית וחצי שלא הועיל אף שיהיה תועלת אם ינטל החצי הנוסף, ור"נ יעמיד את המשנה כשהוציא חצי זית ממת גדול שלא הועיל כלום לסלק את הטומאה.

משנה הנוטל צפרניו אחת בשניה או בשיניו וכן נטל שערו שפמו או זקנו וכן הכוחלת גודלת ופוקסת לר"א חייב ולחכמים אסור רק משום שבות. **גמרא** ר"א מבאר שנחלקו ביד אך בכלי גם לרבנן חייב, ואין לדייק מהמשנה שכתוב זו בזו שיש לומר שזה נאמר רק לר"א שמחייב גם כך אך רבנן יפטרו בכלי קמ"ל שרבנן מחייבים, והתולש לחבירו גם לר"א פטור ואין לדייק כך מדברי המשנה שכתוב צפרניו שיתכן שהמשנה נקטה צפרניו לחדש שגם בזה רבנן פטרו.

הנוטל ב' שערות כמלא פי הזוג חייב ומה ששיניו במכות ולקרחת שתיים צריך לומר וכן לקרחת, לר"א חייב גם בשערה אחת וחכמים מודים שבלבנות מתוך שחורות חייב גם באחת וזה אסור גם בחול משום לא ילבש.

שנו ברייתא שר"ש בן אלעזר מתיר ליטול בשבת בידו צפורן או ציצים של עור שפרשו רובן אך בכלי חייב חטאת, וקשה איך יתכן מלאכה שבכלי חייב וביד מותר לכתחילה ויש לגרוס שבפרשו רובן ביד מותר ובכלי פטור ואסור ואם לא פרשו רובן ביד פטור ובכלי חייב, ורב יהודה פסק כמותו ורבה בר בר חנה אמר בשם ר' יוחנן שמותר באופן שפרשו כלפי מעלה ומצערות אותו.

ר' אבין אמר בשם ר' יוסי בר חנינא אומר שאשה שגודלת את שערה חייבת משום אורג והכוחלת חייבת משום כותב, פוקסת משום טוויה ותלמידי ר' אבהו שאלו שאין דרך אריגה כתיבה וטוייה בכך,

דף צה ור' אבהו באר שכוחלת חייבת משום צביעה וגודלת ופוקסת משום בונה, אך קשה שאין דרך בנין בכך ויש לומר שזה נחשב דרך בנין כמו שדרש ר"ש בן מנסיא את הפסוק ויבן את הצלע שהקב"ה קלע את שערה של חווה והביא אותה לאדם ובכרכי הים קוראים לקליעת שיער בניתא, ר"ש בן אלעזר אמר בשם ר"א שהכוחלת ופוקסת לעצמה פטורה ולחברתה חייבת והוא החמיר שאשה לא תעביר סרק על פניה משום צביעה.

שנו בברייתא ששיעור חולב והמחבץ חמאה והמגבן כגרוגרת, המכבד הבית ומרביץ האבק ורודה דבש בשבת לר"א חייב חטאת וביו"ט לוקה ולחכמים הוא רק שבות, ר' חמא בר גוריא הגיע לנהרדעא ושאלוהו משום מה חולב חייב אמר להם משום חולב, שאוהו על מחבץ אמר להם משום מחבץ, וכן על מגבן הוא אמר משום מגבן, אמרו לו שרבו קוצר קנים באגס, והוא שאל בביהמ"ד ואמרו לו שהחולב חייב מצד מפרק, המחבץ חייב משום בורר, והמגבן חייב משום בונה, הרודה דבש חייב משום תולש שכתוב ויטבול אצבעו ביערת הדבש שכמו שהתולש מיער חייב כך התולש מכוורת, אמימר התיר לרבץ בית במחוזא שחכמים אסרו לרבץ משום גומות וזה לא מצוי במחוזא כיוון שכולה מרוצפת באבנים, ורבא תוספאה מצא את רבינא או רב אשי שהצטערו מהחום ואמר להם שניתן לרבץ את הבית בהערמה שיביא עריבה עם מים וירחץ פניו בזוית אחת וידיז בזוית אחרת ורגליו בזוית נוספת ואמרו לו לא זכרנו את ההיתר

הזה, וכן שיניו שאשה חכמה מרכצת את ביתה בשבת וכיוון שנהגו כר"ש מותר אפילו לכתחילה.

משנה התולש מעציץ נקוב חייב ואם אינו נקוב פטור ור"ש פוטר גם בנקוב. **גמרא** אביי שאל את רבא ויש אומרים שחייב בר רב שאל את רב שבמשנה רואים שר"ש עושה נקוב כאינו נקוב, **עמוד ב** וקשה ששיניו בברייתא שר"ש אומר שאין חילוק בין נקוב לשיניו נקוב רק לענין הכשר זרעים, אמר רב שבכל הדברים נקוב הוא כתלוש מלבד זרעים שהתורה ריבתה בהם טהרה שכתוב על כל זרע זרוע, זקן אחד שאל את ר' זירא אם ר"ש מקל גם בשורש כנגד הנקב ולא ענהו ופעם אחת ר' זירא אמר שר"ש מודה בניקב בכדי טהרתו של הכלי, ואמר אותו זקן שזה אינו חיבור יותר משורש כנגד נקב שלא ענית לי, ואביי ביאר שר' זירא דיבר לענין ניקב בפחות משיעור רביעית שהעציץ לא נחשב כלי.

רבא מונה חמש דרגות בכלי חרס: שאם ניקב כמוציא משקה טהור מלטמא רק אם הוא גסטרא שבר כלי והוא נחשב כלי לקידוש מי חטאת, ואם ניקב ככונס משקה פסול מלקדש מי חטאת אך הוא מכשיר זרעים, אם ניקב שיעור שורש קטן טהור מהכשר זרעים אך הוא כלי לקבל זיתים, אם ניקב כמוציא זית טהור לזיתים וטמא לרימונים, ואם ניקב כמוציא רימון טהור לגמרי ואם הוקף צמיד פתיל הוא מציל באהל כל עוד לא נפחת רובו, ורב אסי אמר שהוא שמע שכלי חרס שיעורו כמוציא רימון ואמר רבא ששמעת כך במוקף צמיד פתיל, ואמנם רבא עצמו אמר שהמוקף צמיד פתיל טהור כל עוד לא נפחת רובו זה בכלי גדול, אך בכלי קטן אם ניקב כמוציא רימון זה מוציאו מכלי, אף שהוא מוקף צמיד פתיל.

דף צו רב אסי מביא ברייתא ששיעור כלי חרס בכונס משקה ושיעור מוציא נאמר רק בגסטרא בכלי שבור, וביאר מר זוטרא בן ר"נ שלא אומרים הבא שבר כלי לשים תחת שבר כלי אחר, ועולא אמר שנחלקו בכך ב' אמוראים בא"י ר' יוסי בר אבין ור' יוסי בר זבידא אחד אמר כמוציא רימון ואחד אמר כשורש קטן ויש לכך סימן א' המרבה וא' הממעיט.

מר קשישא בר רבה אמר שר"א אמר ששיעור כלי חרס כמוציא זית וסיימו בזה שהם ככלי גללים וכלי אבנים וכלי אדמה שטהורים אף מדרבנן ושיעור צמיד פתיל הוא עד שיפחת רובו.

פרק הזורק

משנה הזורק מרה"ר לרה"י או מרה"י לרה"ר חייב והזורק מרה"י לרה"י ורה"ר באמצע לר"ע חייב וחכמים פוטרים, שאם יש ב' גזוזטראות זו כנגד זו ברה"ר המושיט והזורק מזו לזו פטור ובדיוטא אחת המושיט חייב והזורק פטור שכך עשו הלויים במסע שהיו ב' עגלות ברה"ר הושיטו מא' לשניה ולא זרקו. **עמוד ב גמרא** אמנם זריקה היא תולדה של הוצאה והוצאה כתובה בפסוק ויצו משה ויעבירו קול במחנה והוא היה במחנה לוייה שהוא רה"ר והוא אמר לישראל אל תוציאו מרה"י שלכם לרה"ר, ואין לומר שזה היה בחול והוא ציוה כך משום שנגמרה המלאכה שלומדים גז"ש תעבירו מיו"כ שהוא יום אסור, והכנסה לומדים מסברא שאין לחלק בין הכנסה להוצאה, והוצאה היא אב והכנסה היא תולדה, ונ"מ שאם עושה ב' אבות או ב' תולדות חייב שנים ואם עושה אב ותולדה שלו חייב אחד ולר"א חייב ב' גם באב ותולדה, אך הם נקראים אב ותולדה שמה שהיה חשוב במשכן הוא אב ומה שלא היה חשוב במשכן הוא תולדה, או שמה שכתוב בפירוש הוא אב ומה שלא כתוב הוא תולדה, וזורק ד' אמות בארץ חייב ואמר

ר' יאשיה שלומדים מתופרי יריעות שהיו זורקים המחטים זה לזה בריחוק ד' אמות והם לא ישבו יחד שלא יפגעו אחד בשני במחטים, אך ניתן לומר שהם היו רחוקים זה מזה פחות מד' אמות, ורב חסדא אומר שלומדים מאורגי יריעות שזרקו בוכיאר זה לזה ד' אמות ואף שהחוט אגוד ביד הזורק אך בזריקה האחרונה כבר אינו מחובר לחוט ויש לדחות שזה מקום פטור, אך ניתן לומר שהאורגים נתנו לשואליהם, ואין לומר שהם סמוכים שא"כ הם יפגעו בידיהם אחד בשני ויש לדחות שהם יכולים לשבת סמוכים לא בשורה, ועוד שלא הוצרכו לשאול אחד מהשני שהרי נאמר איש איש ממלאכתו אשר המה עושים שאין עושים ממלאכת חבריהם ועוד קשה מנין לומדים מעביר ד' אמות בלי זריקה, אלא יש לומר שד' אמות ברה"ר הוא מקבלה.

רב יהודה אומר בשם שמואל שהמקושש נהרג על מלאכת מעביר ולתנא בברייתא משום קוצר ולרב אחא משום מעמר והנ"מ היא שרב אמר שהוא מצא מגילת סתרים אצל ר' חייא שאסי הן יהודה אומר שיש ל"ט אבות מלאכת ולא חייבים על אחת מהם וקשה הרי ר' יוחנן ביאר במשנה שהמשנה נקטה מנין ל"ט אבות מלאכות ללמד שאם עשאו בהעלם אחד חייב על כל אחת ואחת אלא כוונתו שעל אחת לא חייבים חטאת ורב יהודה בא לומר שהמלאכה שעשה המקושש אינה מהספיקות.

לר"ע המקושש הוא צלפחד שבנותיו אמרו אבינו מת במדבר וכתוב במקושש ויהיו במדבר וימצאו, ואמר ר' יהודה בן בתירא אם התורה כסתה אותו מדוע אתה מגלה ואם אינו הוא אתה מוציא אתה לעז על צדיק זה.

דף צו וריב"ב לא למד גז"ש אלא הוא היה מהמעפילים, וכן נחלקו בפסוק ויחר ה' במ וילך שלר"ע גם אהרן הצטרע ואמר ריב"ב שאם התורה מכסה מדוע אתה מגלה ואם לא נצטרע אתה סתם מוציא לעז על אהרן ומה שכתוב במ זה סתם נזיפה, וישנה ברייתא ויפן אהרן אל מרים והנה מצורעת שפנה מצרעתו שגם לו היה צרעת.

ר"ל אומר שהחושד בכשרים לוקה בגופו שמשא אמר הן לא יאמינו לי, אמר הקב"ה הם מאמינים שכתוב ויאמן העם בני מאמינים שאברהם האמין בה' ומשה עצמו אין סופו להאמין שכתוב הן לא האמתם בי, ומשה לקה שכתוב ויוצא ידו מחיקו והנה מצורעת. ואמר רבא או ר' יוסי בר' חנינא שמדה טובה ממהרת ממדת פורענות שבתחילה כתוב ויוצא ידו מחיקו והנה מצורעת שאח"כ היה צרעת ובמדה טובה כתוב ויוציאה מחיקו והנה שבה כבשרו שכבר בחיקו נרפאה.

ר"א אומר שמטה אהרן בלע את מטות החרטומים אחרי שחזר להיות מטה וזה נס בתוך נס.

רבה מסתפק אם ר"ע ורבנן נחלקו בזורק פחות מ' שלר"ע קלוטה כמי שהונחה ולרבנן היא לא כמי שהונחה, ולמעלה מ' לכו"ע פטור ולא לומדים זורק ממושיט ולרבנן לא לומדים ולמטה מ' שלר"ע לומדים זורק ממושיט ולרבנן לא לומדים ולמטה מ' לכו"ע כמי שהונחה, ורב יוסף אמר שגם רב חסדא הסתפק בכך ורב המנונא הוכיח לו ממה שנחלקו בברייתא כשהעביר מרה"ר לרה"ר דרך רה"ר עצמה שחייב לר"ע ורה"ר עצמה הוא למטה מ', ומדובר בזורק שהרי ר"א אמר שלכו"ע חייב במעביר גם למעלה מ' כמשא הלויים, וא"כ נחלקו אם קלוטה כמי שהונחה, ולר' אלעזר נחלקו למעלה מ' ומה שכתוב רה"ר **עצמה** להודיע את כוחם של רבנן שהם פוטרים גם למטה מ', ורב חלקיה בר טובי מבאר שבתוך ג' חייב לכו"ע שהוא

כמונח, ולמעלה מ' פטור לכו"ע. ונחלקו בין ג' ל' וישנה ברייתא כרב חלקיה בר טובי, והברייתא מוסיפה שאם היו רשויות שלו פטור, ולא קשה משם לדעת רב שאמר שמי שיש לו ב' בתים מב' צידי רה"ר אסור לזרוק מבית לבית ולשמואל מותר ורב אסר רק כשבית אחד גבוה מחבירו ויש חשש שיפול לרה"ר והוא יבא להכניס אותו.

רב חסדא או רב המנונא אומר שהמקור לכך שתוך ג' הוא כלבוד שאי אפשר שרה"ר תיעשה כאילו הוחלקה במלקט או רהיטני ורב המנונא דחה שא"כ גם יותר מג' הוא כמונח, וכן אין הסבר לדבריו במה ששינוי לענין סוכה שהמשלשל דפנות מלמעלה למטה כשר בפחות מג' אלא הוא הלכה למשה מסיני.

הזורק מרה"ר לרה"ר ויש רה"ר באמצע לרבי חייב ולחכמים פטור, ורב ושמואל אמרו שלרבי חייב רק ברה"ר מקורה שהבית כאילו הוא מלא ויש הנחה ואם אינו מקורה פטור, ורב חנא אומר בשם רב יהודה בשם שמואל שלרבי חייב שתיים משום הכנסה ומשום הוצאה, **עמוד ב** ורב חנן הקשה שלפ"ז רבי מחייב בתולדה במקום אב, והרי רבי דרש מהפסוק אלה הדברים שנאמרו למשה רק ל"ט אבות מלאכות, ורב יוסף אמר שרב חנה דיבר לדעת ר' יהודה שמחייב בזורק מרה"ר לרה"ר ועבר ד' אמות ברה"ר ולרבנן פטור, ואמר שמואל שלר' יהודה חייב א' משום הוצאה וא' משום העברה שאם חייב רק א' א"כ מדוע רבנן פטרו הרי יצא מרה"ר לרה"ר אך ניתן לומר שר' יהודה חייב א' ורבנן פטרו לגמרי כשאמר עד שתצא לרה"ר תנוח שלר' יהודה התקיימה מחשבתו כיוון שקלוטה כמי שהונחה ולרבנן לאו כמי שהונחה, וגם לר' יהודה פטור על תולדה במקום אב, אך יש לדחות ששינוי שר' יהודה חייב בשוכט ומדקדק ואמרו לו ששוכט כלול במיסך ומדקדק כלול באורג, ולכאורה נחלקו כשעשה יחד וא"כ ר' יהודה מחייב על תולדה במקום אב ויש לומר שמדובר שעשה בנפרד, ור' יהודה סבר ששוכט ומדקדק הם אבות נפרדים ולרבנן הם תולדות, וזה מדוייק בלשונו, שכתוב מוסיף ועל תולדות לא שייך לשון מוסיף אלא מחייב, וגם רבה ורב יוסף למדו שלר' יהודה חייב א' ורבינא אמר לרב אשי שבהו"א שביארוט שלר' יהודה חייב שתיים מדובר שאמר כל מקום שתרצה תנוח ויש הוצאה והעברה.

אם התכוון לזרוק ח' אמות זורק ד' חייב כמו מי שכתב שם משמעון, ויש להסתפק בהתכוון לזרוק ד' זורק ח' שיש לומר שחייב כי הוציא, או שלא נח היכן שרצה, וא"כ גם בנתכוון לח' זורק ד' פטור אלא שיש להעמיד שאמר בכל מקום שתרצה תנוח ובלי זה פטור ואינו דומה לשם משמעון שאי אפשר לכתוב שמעון בלי לכתוב שם, והנחה בח' היא גם ללא הנחה בד'.

שנו בברייתא שהזורק מרה"ר לרה"ר דרך רה"ר ועבר ד' אמות חייב,

דף צח פחות מד' פטור והחידוש הוא שהרשויות מצטרפות ולא אומרים קלוטה כמי שהונחה.

רב שמואל בר יהודה אומר בשם ר' אבא בשם רבה הונא בשם רב שהמעביר ד' אמות ברה"ר מקורה פטור שאינו כדגלי מדבר ואף שהעגלות של המשכן היו מקורות ע"י הקרשים ורב אמר בשם ר' חייא שתחתיהם וביניהם הוא רה"ר, שם מדובר תחת העגלות במקום שאינם מקורות, ולפ"ז מדובר שהקרשים שכבו על חודם בעגלות שהרי אם שכבו ברחבם א"כ כיון שרוחב העגלות היה ה' אמות והעצים רחבם א' ומחצה אם הושיב שם

ג' עצים נשאר חצי אמה אך גם על חודם נשאר אמה וכשעומד ליד העגלה הסמוכה יש לבוד, וזה מובן למ"ד שעובי הקרשים היה אמה וכלו בגובהם עד אצבע א"כ היה מקום שאינו מקורה בין הקרשים אך אם נאמר שלכל ארכם היה עביים אמה א"כ אין מקום ללא קירוי, ורב כהנא מבאר שבמקום הטבעות לא היה קירוי, ולכאורה אם העגלה היתה מקורה א"כ גם בקירוי יש חיוב עמוד ב' ושמואל מבאר שהעגלה לא היתה מקורה והכל היה מונח על יתדות.

וכן אביי אמרו לו שזה משנה, ואמר רב מרדכי כולכם יורקים רוק אחד שיתכן שמשנתינו דיברה על מחט שאינה גבוהה ואף שיש בה משהו ניתן להכניסה בבליטה או דרך חריץ. ר' מישא אמר שר' יוחנן הסתפק בדין כותל ברה"ר שגבוה י' ואינו רחב ד' והוא מקיף כרמלית שנעשית בו רה"י וזרק אליו האם הוא מקום פטור שאינו רחב ד' או כיון שהוא מקיף את רה"י א"כ הוא כמלא וחייב, ועולא אמר שאם עושה מחיצה לאחריים ק"ו לעצמו ור' חייא בר אשי אמר שכך סובר רב וכן אמר ר' יצחק בשם ר' יוחנן.

שנו בברייתא שלר' יהודה הקרשים כלו בראשם אצבע שכתוב יהיו תמים על ראשו וכתוב במקום אחר תמו נכרתו, ור' נחמיה דורש בפסוק יחדיו שגם למעלה הם היו אמה, ומהפסוק תמים לומדים שהם לא באו מנסרים אלא חתיכה אחת, ור' יהודה דורש יחדיו שיהיו בשורה אחת, ולר' נחמיה מובן ששני הקרשים בסוף המשכן סגרו את עובי שורת הקרשים ולר' יהודה צריך לומר שקצעו אותם כהרים.

ר' יוחנן הסתפק בבור ט' ועקר ממנו חוליא והשלימו לי' האם המחיצה ועקירת החפץ בא כאחד וחייב או שלא היה מחיצה י' כשעקר ופטור, ואם נאמר כמו הצד הזה יש להסתפק להיפך כשהיה בור י' ונתן בו חוליא והנחת החפץ וסילוק המחיצה באו יחד וחייב או שלא, ואין לפשוט מדברי ר' יוחנן על המשנה שאם זרק ד' אמות בכותל למעלה מ' טפחים פטור למטה מ' כזורק בארץ וחייב, ור' יוחנן העמיד בדבילה שמינה ואף שממעט מד' אמות הוא לא מבטלה שם משא"כ בחוליא בבור.

הברייתא התיכון היה עומד בנס, שהוא נכפף מעצמו בזויות. **היריעה** אורכה כ"ח אמות י' אמות מתוכה היה לגג ונשאר ט' לכל צד, ולר' יהודה רק אמת האדנים היתה מגולה ולר' נחמיה גם אמה מהקרשים היה מגולה, ואורכם של היריעות היה מ' ל' לאורך המשכן ונשאר י' ולר' יהודה היה מכוסה אמה מהאדנים, ולר' נחמיה האדנים היו מגולות, ואורך יריעות עזים היה ל' ולר' יהודה התכסו גם האדנים ולר' נחמיה האדנים היו מגולים וכן שנינו בברייתא על יריעות עזים שהאמה מזה והאמה מזה בעודף שלר' יהודה היה עודף באדנים, ולר' נחמיה כיסה אמה מהקרשים. אורך היריעות מ"ד ל' לאורך המשכן נשאר י"ד מתוכם שני אמות כופלים על הפרוכת שכתוב וכפלת את היריעה השישית אל מול פני האהל, ונשאר י"ב ולר' יהודה מובן הפסוק חצי היריעה העודפת תסרח על אחורי המשכן, ולר' נחמיה יש לבאר שהיא תסרח מחברותיה, ושנו אצל ר' ישמעאל שהמשכן היה דומה לאשה שהולכת ושיפוליה מהלכים אחריה.

רבא מסתפק כשזורק דף ונח על יתדות ולכאורה זה באמת הספק של ר' יוחנן, אלא רבא מסתפק בזרק דף עם חפץ עליו ונח על יתדות האם זה נחשב כעשיית מחיצה והנחת חפץ או שכיוון שקפץ קצת א"כ נעשתה המחיצה קודם הנחה. **רבא אמר** שפשוט לו שמים שמונחים על מים זה הנחה ואגוז על מים אינו הנחה.

שנו בברייתא שהקרשים היו חרוצים וגם האדנים היו חלולים, **דף צט** והקרסים נראים בלולאות ככוכבים ברקיע. **שנו בברייתא** שהיריעות התחתונות היו מתכלת וארגמן ותולעת שני ושש, והעליונות היו ממעשה עזים וחכמתם היתה גדולה שטוו אותם בעודם על העיזים ששטפו אותם בעזים וטוו עליהם, ובתחתונות כתוב בידיה טוו.

רב אמר בשם ר' חייא שבין העגלות תחתם וביניהם וצידיהם הוא רה"ר, לאביי בין כל עגלה היה כמלא אורכה ורבא הוסיף שצדי העגלה היה כרוחב העגלה ב' אמות ומחצה ולא מספיק אמה וחצי שא"כ הקרשים היו מדדים ומה ששנינו שלמדו מהמשכן שדרך הרבים היה ט"ז אמה והרי במשכן היה מספיק ט"ו אלא שהיה אמה נוספת ששם עמד בן לוי שאם ישלפו קרשים הוא יחזיק ויעמידם.

משנה הנוטל או הנותן בחוליית הבור וסלע כשגבוהים י' ורחבם ד' חייב, ופחות משיעור זה פטור. **גמרא** מה שכתבו חוליייה ולא כתוב סתם בור וסלע, זה ראייה לדברי ר' יוחנן שבור וחולייתו מצטרפים לשיעור י' וכן שנינו בברייתא שבור עמוק י' ורחב ד' ברה"ר אין למלא ממנו בשבת **עמוד ב** אלא א"כ עשה מחיצה בינו לרה"ר י' טפחים ומותר לשתות ממנו רק אם הכניס ראשו ורובו, ובור וחולייתו מצטרף.

רב מרדכי שאל מה הדין אם זרק על עמוד ברה"ר גבוה י' ורחב ד' האם חייב, שיש עקירה והנחה באיסור או שפטור כי עבר דרך אויר מקום פטור ורבא אמר לו שזה משנה וכן אמר לו רב יוסף

רב מרדכי שאל מה הדין אם זרק על עמוד ברה"ר גבוה י' ורחב ד' האם חייב, שיש עקירה והנחה באיסור או שפטור כי עבר דרך אויר מקום פטור ורבא אמר לו שזה משנה וכן אמר לו רב יוסף

רב מרדכי שאל מה הדין אם זרק על עמוד ברה"ר גבוה י' ורחב ד' האם חייב, שיש עקירה והנחה באיסור או שפטור כי עבר דרך אויר מקום פטור ורבא אמר לו שזה משנה וכן אמר לו רב יוסף

רב מרדכי שאל מה הדין אם זרק על עמוד ברה"ר גבוה י' ורחב ד' האם חייב, שיש עקירה והנחה באיסור או שפטור כי עבר דרך אויר מקום פטור ורבא אמר לו שזה משנה וכן אמר לו רב יוסף

רב מרדכי שאל מה הדין אם זרק על עמוד ברה"ר גבוה י' ורחב ד' האם חייב, שיש עקירה והנחה באיסור או שפטור כי עבר דרך אויר מקום פטור ורבא אמר לו שזה משנה וכן אמר לו רב יוסף